

Současná doporučení pro využití MR u onemocnění roztroušené sklerózy v klinické praxi

prof. MUDr. Manuela Vaněčková, Ph.D.¹, doc. MUDr. Dana Horáková, Ph.D.²

¹Oddělení MR, Radiodiagnostická klinika, Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta a VFN v Praze

²Neurologická klinika a Centrum klinických neurověd, Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta a VFN v Praze

Cílem článku je ukázat aktuální mezinárodní doporučení, která jsou zaměřena na co nejčasnější diagnostiku roztroušené sklerózy (RS), vyhodnocení negativních prognostických markerů a optimalizaci monitorace za účelem časně detekce pacientů s nedostatečnou odpovědí na léčbu.

Je prezentován bazální diagnostický protokol, který splňuje nároky na co nejčasnější diagnostiku, tedy vysokou senzitivitu, zároveň však umožňuje i odlišení jiných onemocnění v rámci diferenciální diagnostiky. Krátce jsou zmíněny doplňující sekvence, které jsou doporučovány ve specifických případech. Je uveden interval a modifikace protokolu v následujících MR kontrolách, když nejsou splněny podmínky pro diagnózu. Hlavní změnou je, že diagnostický protokol zahrnuje nejen vyšetření mozku, ale i míchy. Pro monitoraci v klinické praxi je uveden základní sledovací protokol a intervaly vyšetření. Je diskutováno vyšetření s podáním kontrastní látky – kde je nezbytné, kdy je ke zvážení a kdy je doporučeno nativní vyšetření s pečlivým vyhodnocením MR aktivních ložisek. Nedílnou součástí doporučení pro využití MR u RS je i standardizace vyhodnocení tak, aby vyhodnocení bylo srozumitelné, porovnatelné napříč RS centry v České republice, což umožní i možnost sběru dat v rámci národního registru. V závěru je krátce zmíněna i bezpečnostní monitorace.

Klíčová slova: roztroušená skleróza, magnetická rezonance, protokol, diagnostika, monitorace.

Current recommendations for the use of MR in multiple sclerosis in clinical practice

The article presents basic imaging protocols for diagnosis and monitoring in clinical practice. A basic protocol that meets the requirements for the earliest possible diagnosis is presented, therefore, high sensitivity, but it also allows differentiation of other diseases in the differential diagnosis. Additional sequences, which are recommended in specific cases, are briefly mentioned as well. The interval and modification of the protocol in subsequent MRI is when the conditions for diagnosis are not fulfilled. The main change is that the diagnostic protocol includes not only brain but also spinal cord examination. For monitoring in clinical practice, a basic follow-up protocol and examination intervals are given. Examination with contrast agent is discussed where necessary, it is being considered when a native examination with careful MRI evaluation of active lesion is recommended. An integral part of the recommendations for the use of MRI in multiple sclerosis is the standardization of the evaluation, so that the evaluation is understandable and comparable across MS centers in the Czech Republic, which will also allow the possibility of data collection within a national registry. Finally, we will briefly mention safety monitoring.

Key words: multiple sclerosis, magnetic resonance imaging, protocol, diagnostics, monitoring.

Úvod

Klinické fenotypy roztroušené sklerózy (RS) zahrnují širokou škálu neurologických

příznaků, které vznikají v důsledku poškození mozku a míchy. U roztroušené sklerózy je projev onemocnění nespecifický a často

je subklinický. Proto může být diagnostika a monitorace RS obtížná. To vedlo k hledání specifických a dostatečně citlivých biomar-

prof. MUDr. Manuela Vaněčková, Ph.D.

Oddělení MR, Radiodiagnostická klinika, Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta a VFN v Praze
manuela.vaneckova@vfn.cz

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2023;24(4):300-308

Článek přijat redakcí: 21. 2. 2023

Článek přijat k publikaci: 8. 4. 2023